

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 14.2019

TIN TỨC SỰ KIỆN

01

Cộng đồng trí thức, doanh nhân Việt Nam ở nước ngoài - nguồn lực quan trọng góp phần phát triển đất nước

02

Hỗ trợ startup năng lượng thông minh tại TP HCM

03

Đề xuất miễn phí sử dụng đất 50 năm cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo

04

Cơ hội cho các startup Việt tham gia chương trình Grab Ventures Velocity

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

05

Alibaba - Câu lạc bộ tiếng Anh cho mọi người

06

Chính sách thúc đẩy hệ sinh thái hợp tác trường đại học-doanh nghiệp: Kinh nghiệm của một số quốc gia

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

07

Cleantech - Công nghệ môi trường, Công nghệ sạch

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

Bộ trưởng Chu Ngọc Anh Khẳng định: Bộ KH&CN luôn lắng nghe những kiến nghị, đề xuất của các nhà khoa học, các chuyên gia có nhiều đóng góp thiết thực và quan trọng cho sự phát triển của Việt Nam

CỘNG ĐỒNG TRÍ THỨC, DOANH NHÂN VIỆT NAM Ở NƯỚC NGOÀI - NGUỒN LỰC QUAN TRỌNG GÓP PHẦN PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC

VTV.vn - Đảng và Nhà nước luôn hoan nghênh các nhà khoa học, các doanh nhân người Việt ở nước ngoài trong thời gian qua đã luôn hướng về quê hương đất nước.

Chiều 12/4, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN), Ban Kinh tế Trung ương và Tổng Lãnh sự quán Việt Nam tại San Francisco đã tổ chức "Tọa đàm Cộng đồng trí thức, doanh nhân Việt Nam ở nước ngoài - một nguồn lực quan trọng góp phần phát triển đất nước".

Tham dự buổi đối thoại có đồng chí Nguyễn Văn Bình - Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Kinh tế Trung ương; đồng chí Chu Ngọc Anh - Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đảng, Bộ

trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN); đồng chí Nguyễn Mạnh Hùng- Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông và hơn 50 trí thức, doanh nhân người Việt Nam đang làm việc tại khu vực thung lũng Silicon.

Phát biểu tại buổi tọa đàm, Trưởng Ban kinh tế Trung ương Nguyễn Văn Bình ương bày tỏ vui mừng vì đến tham dự tọa đàm có sự hiện diện đông đảo của các nhà khoa học, chuyên gia công nghệ, doanh nhân Việt Nam, trong đó có nhiều người trẻ thành

đạt, khởi nghiệp thành công, xây dựng được thương hiệu Việt Nam uy tín trên nước Mỹ, ngay tại thung lũng Silicon - cái nôi khởi nghiệp sáng tạo hàng đầu thế giới.

Đồng chí Nguyễn Văn Bình khẳng định, Đảng và Nhà nước luôn coi người Việt Nam ở nước ngoài, là một phần máu thịt của Tổ quốc và hoan nghênh các nhà khoa học, các doanh nhân người Việt ở nước ngoài trong thời gian qua đã luôn hướng về quê hương đất nước, quan tâm đến sự phát triển kinh tế - xã hội nói chung và sự phát triển KH&CN quốc gia nói riêng. Đồng chí mong muốn các nhà khoa học, doanh nhân, chuyên gia người Việt tại Silicon Valley thông qua nhiều hình thức và hành động của mình, tiếp tục có đóng góp tích cực vào việc xây dựng, phát triển đất nước. Mỗi cá nhân là một mắt xích, đoàn kết tạo thành mạng lưới đổi mới sáng tạo, phát huy sức mạnh tổng thể của Việt Nam.

Trao đổi tại tọa đàm, các trí thức, doanh nhân Việt Nam chia sẻ câu chuyện thành công của mình trong nghiên cứu và xây dựng doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo. Các đại biểu đều có nhận định chung về việc nghiên cứu và phát triển công nghệ cần sự hợp tác, hỗ trợ của nhiều bên trong suốt giai đoạn nghiên cứu đến thương mại hóa sản phẩm.

Nhiều nhà khoa học trẻ Việt Nam đã giới thiệu kết quả nghiên cứu nổi bật của mình cũng như kết quả thương mại hóa thành mô hình kinh doanh dựa trên công nghệ, phát triển doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo như Tiến sỹ Vũ Duy Thức với Ohmilab, Got It của doanh nhân Hùng Trần, thiết bị chăm sóc giấc ngủ của Giáo sư Vũ Ngọc Tâm, công nghệ genetica của Tiến sỹ Cao Tuấn, công nghệ dự báo dòng chảy của Tiến sỹ Trịnh Huy Toàn đang thực hiện dự án sử dụng công nghệ dự báo dòng chảy cho khu vực sông

hồng trong khuôn khổ hợp phần Chuyên gia giỏi Việt Nam ở nước ngoài - Dự án First Bộ KH&CN...

Các đại biểu chia sẻ tâm huyết, mặc dù ở xa quê hương nhưng mỗi người từ khả năng của mình đều sẵn sàng đóng góp cho sự phát triển của đất nước và mong muốn có nhiều cơ hội hợp tác với các tổ chức trong nước để triển khai các dự án nghiên cứu, khởi nghiệp sáng tạo cũng như chia sẻ kinh nghiệm, kết nối mạng lưới trí thức Việt Nam trên khắp thế giới.

Phát biểu tại tọa đàm, Bộ trưởng Chu Ngọc Anh cho biết các chính sách phát triển KH&CN của Việt Nam liên tục được xây dựng và hoàn thiện nhằm phát huy mọi nguồn lực cho nghiên cứu, hình thành tài sản trí tuệ và phát triển doanh nghiệp đổi mới sáng tạo trong đó đội ngũ trí thức, doanh nhân Việt Nam ở nước ngoài là một nguồn lực quan trọng.

Bộ trưởng đánh giá cao những thành công nổi bật trong nghiên cứu và xây dựng được doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo từ chính những ý tưởng, kết quả nghiên cứu của các trí thức, doanh nhân có mặt tại tọa đàm trong đó có nhiều người Việt trẻ. Những thành công được cộng đồng và thế giới ghi nhận như Robot chăm sóc người già, App học tiếng anh Elsa... đã góp phần khích, nâng cao hình ảnh của Việt Nam trong lĩnh vực robot, ứng dụng trí tuệ nhân tạo trên thế giới.

"Bộ KH&CN luôn lắng nghe những kiến nghị, đề xuất của các nhà khoa học, các chuyên gia. Đồng thời, cũng tin tưởng rằng, các nhà trí thức, nhà doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo có mặt tại đây và ở khắp nơi trên thế giới sẽ cùng đồng hành xây dựng và phát triển mạng lưới trí thức, doanh nhân Việt Nam ngày càng lớn mạnh và có nhiều đóng góp thiết thực và quan trọng cho sự phát triển của Việt Nam"./.

HỖ TRỢ STARTUP NĂNG LƯỢNG THÔNG MINH TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

VnExpress - Từ 6 đến 8 startup có ý tưởng tốt lĩnh vực năng lượng sạch, tái tạo, thông minh hoặc tiết kiệm sẽ được hỗ trợ ươm tạo thành doanh nghiệp.

Vườn ươm Doanh nghiệp Công nghệ cao (SHTP-IC) thuộc Khu Công nghệ cao TP HCM và tổ chức phi lợi nhuận New Energy Nexus Đông Nam Á vừa khởi động chương trình New Energy Nexus Việt Nam.

Chương trình tập trung hỗ trợ các startup lĩnh vực công nghệ năng lượng sạch, dự trữ năng lượng, lưới điện thông minh, tiết kiệm năng lượng, quản lý năng lượng, xe điện, tiếp cận năng lượng; cũng như các cải tiến về mô hình kinh doanh, trải nghiệm khách hàng, ứng dụng IOT, số hoá và blockchain

trong ngành năng lượng.

Chương trình sẽ được triển khai qua 3 giai đoạn. Giai đoạn 1, xây dựng cộng đồng từ tháng 4 đến tháng 6/2019, kêu gọi sự quan tâm và chia sẻ thông tin về lĩnh vực năng lượng cho cộng đồng startup và các nhóm dự án quan tâm đến khởi nghiệp trong lĩnh vực năng lượng.

Giai đoạn 2, tổ chức chương trình Hackathon về chủ đề năng lượng thông minh vào tháng 6/2019). Các nhóm dự án khi tham gia sẽ được đội ngũ mentor hỗ trợ 1-1, mục tiêu sẽ tìm được các dự

án tốt tham gia vào giai đoạn 3.

Giai đoạn 3, tiến hành ươm tạo các dự án trong thời gian từ tháng 7/2019 đến 6/2020. Ông Lê Thành Nguyên - Giám đốc SHTP-IC cho biết, chương trình ươm tạo được thiết kế theo mô hình ươm tạo chuyên nghiệp, dành cho 6-8 dự án. Mục tiêu giúp các dự án tham gia chương trình phát triển từ giai đoạn ý tưởng cho đến hình thành doanh nghiệp, phát triển và hoàn thiện sản phẩm, hỗ trợ gia nhập thị trường, kêu gọi vốn từ các quỹ đầu tư.

New Energy Nexus là tổ chức toàn cầu hỗ trợ các doanh nhân thông qua các quỹ tài chính, chương trình và mạng lưới, phản ánh cho các xu thế mới trong nền kinh tế năng lượng sạch. Mạng lưới của tổ chức bao gồm hơn 100 vườn ươm doanh nghiệp, quỹ tài chính và tổ chức từ 29 quốc gia trên thế giới. "Mỗi năm chúng tôi có thêm khoảng 5 dự án được hỗ trợ tại từng quốc gia. Các startup xoay quanh cung cấp giải pháp về điện mặt trời trên mái nhà, năng

lượng sinh học và năng lượng tái tạo...", ông Stanley Ng - Giám đốc New Energy Nexus Đông Nam Á cho biết.

Ông Evan Scandling - Đồng lãnh đạo Clean Energy Investment Accelerator tại Việt Nam cho biết, tăng trưởng nhu cầu năng lượng liên tục và xu hướng tìm kiếm các nguồn năng lượng tái tạo, thay thế, thân thiện môi trường là cơ hội lớn cho các startup lĩnh vực năng lượng sạch và thông minh tại Việt Nam.

"Tăng trưởng GDP cao với dao động 6-7% trong thập kỷ qua và sẽ tiếp tục thời gian tới đồng nghĩa với nhu cầu năng lượng của Việt Nam cũng sẽ tăng 8-10% mỗi năm. Trong thập kỷ tới, đến 2030, thị trường này cần nguồn vốn đầu tư đến 150 tỷ USD cho lĩnh vực năng lượng, bằng cách huy động từ nhiều nguồn khác nhau.", ông Evan Scandling nhận định./.

ĐỀ XUẤT MIỄN PHÍ SỬ DỤNG ĐẤT 50 NĂM CHO DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO

Diễn đàn doanh nghiệp - Để thúc đẩy khởi nghiệp sáng tạo tại Việt Nam, mới đây, Bộ KH&ĐT đã đề xuất các doanh nhân khởi nghiệp sáng tạo sẽ được miễn phí sử dụng đất trong 50 năm.

Tại dự thảo Đề án "Thành lập Trung tâm Đổi mới sáng tạo quốc gia", Bộ KH&ĐT kiến nghị, một số biện pháp khuyến khích, ưu đãi vượt trội cho Trung tâm và các bên liên quan trực tiếp để tạo thuận lợi tối đa cho nghiên cứu phát triển, đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp.

Với Trung tâm Đổi mới sáng tạo quốc gia và Quỹ Hỗ trợ đổi mới sáng tạo quốc gia, dự thảo đề xuất các ưu đãi như được giao đất không thu tiền sử dụng đất trong tối đa 50 năm trong Khu Công nghệ cao Hòa Lạc, được miễn toàn bộ chi phí liên quan đến đất, bao gồm cả tiền đền bù, giải phóng mặt bằng;

không phải ký quỹ bảo đảm thực hiện dự án.

Được hưởng mức thuế suất thuế thu nhập doanh nghiệp 10% trong suốt thời gian thực hiện dự án; được miễn thuế thu nhập doanh nghiệp 4 năm kể từ khi có thu nhập chịu thuế và giảm 50% số thuế phải nộp trong 9 năm tiếp theo như ưu đãi quy định tại Quyết định số 53/2004 của Thủ tướng Chính phủ.

Bên cạnh đó, được các cơ quan Nhà nước ưu tiên đặt hàng cung cấp dịch vụ đào tạo, chuyển giao công nghệ, giới thiệu công nghệ, tư vấn doanh nghiệp, tổ chức sự kiện truyền thông, nghiên cứu khoa học từ các cơ quan Nhà nước, doanh nghiệp

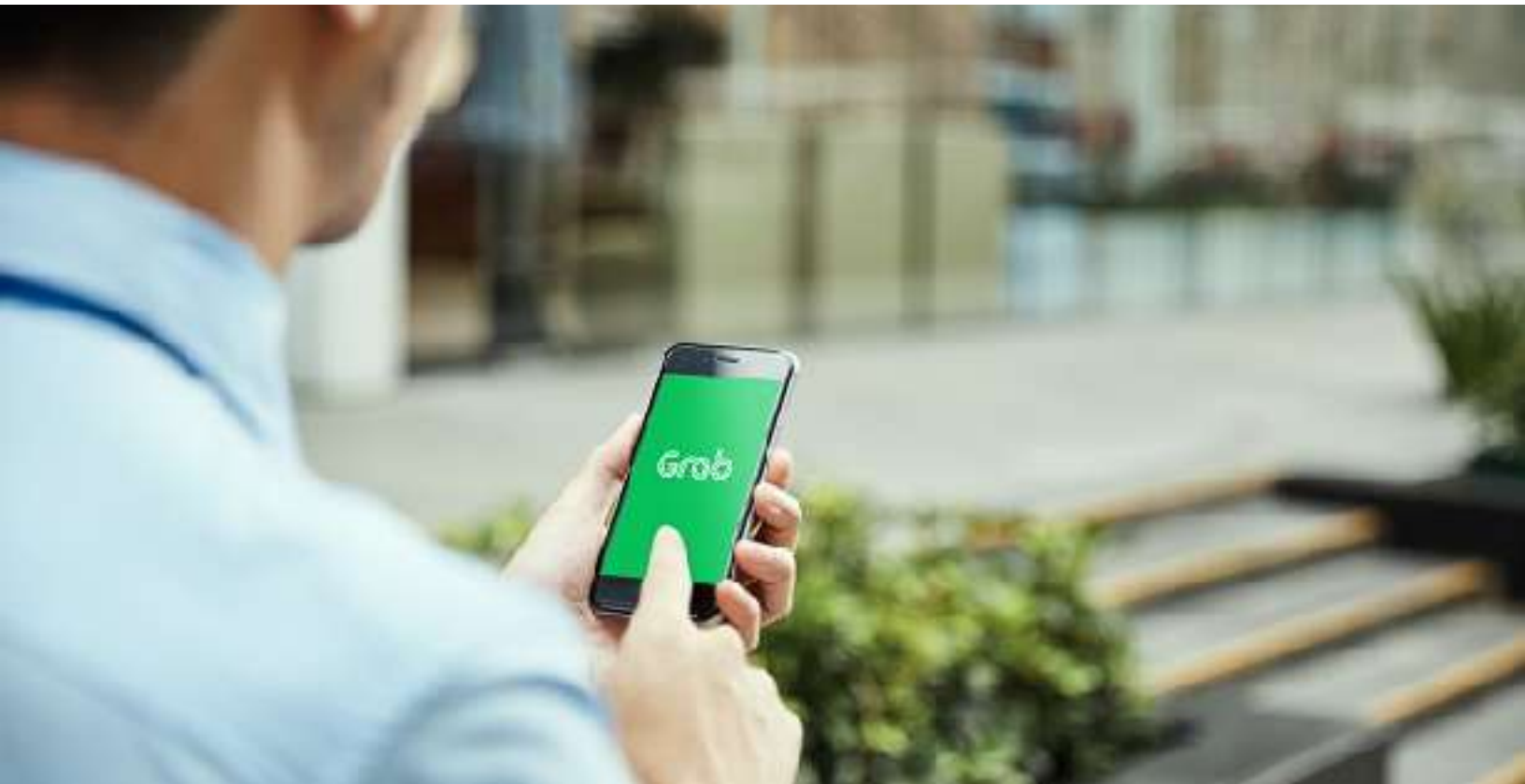
nhà nước và các tổ chức khác có liên quan.

Dự thảo cũng nêu rõ, doanh nhân khởi nghiệp sáng tạo được giảm 50% số thuế thu nhập cá nhân phải nộp, ngang bằng mức ưu đãi về thuế thu nhập cá nhân đối với các cá nhân nhân lực công nghệ cao làm việc trong lĩnh vực công nghệ thông tin tại Nghị quyết 41 của Chính phủ năm 2016.

Ngoài ra, được nhận tài trợ nghiên cứu và phát triển từ các chương trình tài trợ nghiên cứu của Chính phủ và các tổ chức trong nước và nước ngoài. Được đào tạo, huấn luyện và tư vấn về huy động vốn, quản lý kinh doanh, marketing, thương mại hóa và tiêu thụ sản phẩm, dịch vụ.

Dự thảo đề xuất hàng loạt ưu đãi, khuyến khích với đối tác hỗ trợ đổi mới sáng tạo miễn thuế nhập khẩu đối với các thiết bị nhập khẩu để lắp đặt, tạo thành các phương tiện phục vụ nghiên cứu và phát triển, đổi mới sáng tạo theo chức năng, nhiệm vụ của Trung tâm. Miễn tất cả các thủ tục hành chính đối với xây dựng, lắp đặt các thiết bị tại Trung tâm để phục vụ cho việc cung cấp các dịch vụ thuộc chức năng của Trung tâm. Được hưởng các ưu đãi thuế thu nhập doanh nghiệp và thuế thu nhập cá nhân (nếu đáp ứng được điều kiện về trình độ, kinh nghiệm) như Trung tâm./.

CƠ HỘI CHO CÁC STARTUP VIỆT THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH GRAB VENTURES VELOCITY

VnExpress - Chương trình tăng trưởng Grab Ventures Velocity hướng đến các startup hoạt động trong chuỗi cung ứng hàng hóa tươi sống, có giải pháp để cắt giảm chi phí...

Grab Holdings Inc (Grab) mới đây chính thức nhận hồ sơ đăng ký đợt 2 dành cho các startup khắp Đông Nam Á tham gia vào chương trình Grab Ventures Velocity. Đây là chương trình thúc đẩy tăng trưởng của Grab Ventures dành riêng cho các startup trong giai đoạn phát triển.

Các startup tham gia chương trình đăng ký trực tuyến tại đây, hạn đến ngày 15/5/2019. Trong đợt 2, chương trình sẽ diễn ra từ tháng 6/2019 đến tháng 8/2019 với chủ đề "Tăng cường năng lực cho các

doanh nghiệp siêu nhỏ Đông Nam Á".

Theo chủ đề này, chương trình nhận hồ sơ cho hai mục tiêu. Mục tiêu thứ nhất là "Tăng cường năng lực cho nông dân". Cụ thể, Grab Ventures Velocity hướng đến những giải pháp sáng tạo giúp người nông dân cung cấp hàng hóa tươi sống có chất lượng cao và giá cả phải chăng đến với người tiêu dùng khắp Đông Nam Á.

Chương trình thúc đẩy tăng trưởng của Grab Ventures dành cho các startup Đông Nam Á hỗ trợ

tiếp cận công nghệ, người dùng cùng mạng lưới chuyên gia cao cấp của Grab.

Chương trình sẽ chọn từ 3 đến 5 startup Đông Nam Á có thể tạo ra những phát triển đột phá trong chuỗi cung ứng hàng hóa tươi sống truyền thống, bao gồm thịt, trái cây và rau củ quả. Những startup đang cung cấp hàng hoá tươi sống cho SMEs (nhà hàng, cửa hàng thực phẩm, cửa hàng tạp hóa...) hoặc trực tiếp cho người dùng cá nhân cũng được chào đón tham gia.

Mục tiêu thứ hai là "Tăng cường năng lực cho các doanh nghiệp nhỏ", tìm kiếm các startup đi tiên phong trong các giải pháp sáng tạo có khả năng giúp các doanh nghiệp, cửa hàng nhỏ giảm chi phí, đơn giản hóa hoạt động vận hành và tăng doanh thu. Startup khắp Đông Nam Á sẽ thử nghiệm giải pháp của mình tại Indonesia, trên mạng lưới đại lý của Kudo.

Các startup được chọn có cơ hội thử nghiệm các giải pháp của mình trong hệ sinh thái của Grab. Ngoài ra, các startup còn được tiếp cận với các chuyên gia, đội ngũ tư vấn cấp cao từ trong và ngoài Grab. Về mặt công nghệ, các đơn vị này cũng sẽ được tiếp cận với các nguồn lực từ nền tảng công nghệ mở Grab Platform, ví dụ: giao diện lập trình ứng dụng (APIs) đám mây của Grab và nguồn lực từ đối tác Kudo để thúc đẩy phát triển sản phẩm.

Tháng 1/2019, các startup tham gia đợt 1 hoàn

tất chương trình với những kết quả ấn tượng. Ông Karan Khetan, CEO của BookMyShow Indonesia, cho biết: "Grab Ventures Velocity là yếu tố chủ chốt thúc đẩy tăng trưởng của chúng tôi. Ngay trong tháng đầu tiên thử nghiệm dịch vụ trên hệ sinh thái của Grab, hoạt động kinh doanh của công ty tăng đến 70%".

Ông Chris Yeo, Giám đốc Grab Ventures nói: "Với đợt đăng ký đầu tiên cho các startup vào năm ngoái, chúng tôi thử nghiệm một số dịch vụ mới trên ứng dụng Grab. Thông qua Grab Ventures Velocity, chúng tôi sẽ giúp các startup mở rộng quy mô nhanh chóng bằng cách cho họ cơ hội tiếp cận vào nền tảng người dùng rộng lớn và những nguồn lực độc nhất của Grab trong khu vực. Thêm vào đó, các startup tham gia vào chương trình Tăng cường năng lực cho các doanh nghiệp nhỏ sẽ được tiếp cận với mạng lưới đại lý rộng khắp của Kudo".

Được công bố vào tháng 7/2018, Grab Ventures là dự án hợp tác và đầu tư mạo hiểm của Grab. Thông qua Grab Ventures Velocity, Grab Ventures sẽ mang đến cho các startup cơ hội tiếp cận vào nền tảng người dùng rộng lớn của Grab, được tư vấn chuyên môn, được tiếp cận với công nghệ của Grab, từ đó có thể thử nghiệm dịch vụ của mình trên hệ sinh thái của Grab. Grab dự kiến sẽ triển khai Grab Ventures tại Việt Nam trong thời gian ngắn sắp tới./.

ALIBABA-CÂU LẠC BỘ TIẾNG ANH CHO MỌI NGƯỜI

Trong xu thế toàn cầu hóa ngày nay, tầm quan trọng của tiếng Anh là không thể phủ nhận. Tiếng Anh đang là ngôn ngữ chính thức của hơn 53 quốc gia và các vùng lãnh thổ. Bên cạnh đó, tiếng Anh còn là tiếng mẹ đẻ của hơn 400 triệu người trên toàn thế giới và là ngôn ngữ thứ hai của hơn 1 tỷ người dùng tiếng Anh là ngôn ngữ thứ hai. Chính vì thế, tại nhiều quốc gia, trong đó có Việt Nam, tiếng Anh được giảng dạy từ rất sớm. Nhiều bạn trẻ đã nhận thức được tầm quan trọng của ngôn ngữ này với mong muốn bắt kịp sự tiến bộ và phát triển của công nghệ, sự đổi mới của thế giới... Điều này cũng đồng nghĩa với việc ngày càng có nhiều trung tâm, CLB tiếng Anh, nhiều phương pháp dạy và học tiếng Anh ra đời. Và tại Hà Nội, có một CLB như vậy đang được các bạn trẻ hết sức yêu mến và tin tưởng. CLB này mang 1 cái tên rất thân thiện “**Alibaba**”, là kết quả của dự án khởi nghiệp do một bạn trẻ 9X thực hiện, đó là Ngô Xuân Thắng.

NHỮNG KHÓ KHĂN KHÓ DIỄN TẢ BẰNG LỜI...

Ra đời từ năm 2015, CLB tiếng Anh Alibaba là CLB lớn dành cho tiếng Anh giao tiếp tại Hà Nội với sứ mệnh giúp người Việt có thể nói tiếng Anh một cách trôi chảy nhất, như một ngôn ngữ thứ hai.

Ngô Xuân Thắng, chàng trai đến từ Nghệ An, là cựu sinh viên khoa Tài chính ngân hàng (Đại học Kinh tế quốc dân). Từ những tháng năm còn trên ghế nhà trường, Ngô Xuân Thắng đã nhận thức được tầm quan trọng của việc học tiếng Anh và tiếp cận với ngôn ngữ quốc tế này từ khi trở thành sinh viên. Tuy nhiên, trải qua nhiều khóa học tại các trung tâm, CLB ngoại ngữ nhưng kết quả không khả quan. Thắng quyết định tự tìm tòi các phương pháp học mới và mong muốn truyền tải những phương pháp này đến với mọi người. Đó cũng là lý do mà Alibaba ra đời.

Thắng chia sẻ: “Ngày mới bước chân vào giảng

đường đại học, việc học tiếng Anh của mình gặp rất nhiều khó khăn. Mình mong muốn tìm được một môi trường học tiếng Anh hiệu quả nên đã đến rất nhiều trung tâm để tham khảo phương pháp học tập. Mặc dù vậy mình không cảm nhận được sự khác biệt nên quyết định sẽ tự học bằng phương pháp riêng của mình và thấy hiệu quả từng ngày. Từ đó mình tự nhủ, tại sao không dùng phương pháp này để chia sẻ cho nhiều người, giúp mọi người có thể nói tiếng Anh dễ dàng, đặc biệt là các bạn sinh viên”.

Bằng sự nỗ lực trong quá trình học tập, Thắng đã đạt được tấm bằng loại ưu và sau khi ra trường anh làm việc cho 1 công ty nước ngoài với mức lương hấp dẫn. Tuy nhiên, sau một thời gian anh đã từ bỏ công ty để chọn đi theo con đường riêng của mình, cho dù biết phía trước đầy chông gai và rủi ro.

Không có dự án khởi nghiệp nào thành công lại không phải trải qua những khó khăn, vất vả. Với một sinh viên vừa ra trường, thành lập công ty hẳn không phải là một việc dễ dàng. Những khó khăn về vốn, nhân sự, quản lý, điều hành... là những khó khăn mà startup nào cũng gặp phải. Thế nhưng, với Thắng điều đó chưa là gì so với những khó khăn về tinh thần mà anh phải trải qua. Đó là thời điểm Thắng quyết định từ bỏ công ty nước ngoài để khởi nghiệp, anh đã gặp phải sự phản đối gay gắt từ gia đình và bạn bè. Thậm trí có những lúc anh cảm thấy cô đơn vì không nhận được sự ủng hộ, động viên từ bất kỳ ai trong những lúc khó khăn nhất. Tuy nhiên, cảm xúc đó cũng nhanh chóng đi qua bởi anh xác định, chỉ có mình mới hiểu và có thể tự giúp bản thân. Hơn thế nữa, với vai trò là người đứng đầu, nếu mình “gục ngã” thì những người cùng đồng hành với mình sẽ ra sao? Chắc chắn họ sẽ mất hẳn mục tiêu và phương hướng.

Những khó khăn tiếp theo khi công ty mới hoạt động, Thắng cho biết: “Sau khi vượt qua vấn đề tinh

thần, công ty đi vào hoạt động đã gặp một loạt khó khăn như: Do là công ty nhỏ nên khi tổ chức hội thảo có rất ít học viên biết và tham gia, chúng mình đã phải đi truyền thông, quảng cáo khá nhiều, cùng với đó là việc mời các giảng viên có uy tín cũng gặp trở ngại bởi “thương hiệu” công ty chưa có. Một khó khăn nữa là các học viên chưa thực sự hiểu về Alibaba, do vậy điều đầu tiên mà các bạn đến là được đội ngũ của công ty chia sẻ những gì họ học được ở đây bằng chính những trải nghiệm của nhân viên công ty”.

CLB TIẾNG ANH ALIBABA - KHẲNG ĐỊNH MỘT THƯƠNG HIỆU

Trong thời buổi các Trung tâm ngoại ngữ xuất hiện khắp nơi, việc cạnh tranh là không thể tránh khỏi. Với Alibaba, ngoài chi phí thấp, Nguyễn Xuân Thắng và cộng sự đã lựa chọn, xây dựng nhiều phương pháp giảng dạy mới, thú vị để làm “lợi thế cạnh tranh” với những đơn vị khác.

Cụ thể, học viên khi đến Alibaba sẽ được chú trọng đến hai vấn đề: Sự ấn tượng với bài học và sự lặp đi lặp lại nhiều lần. Khi có được sự kết hợp của hai vấn đề sẽ giúp học viên hứng thú và nhớ lâu. Đồng thời, quan tâm sửa những lỗi mà học viên thường mắc phải, giúp học viên có thể tiến bộ nhanh chóng.

Bên cạnh sử dụng các phương pháp học mới, Alibaba còn tạo cho học viên một môi trường học tập vui vẻ, kết hợp với các hoạt động tương tác qua các buổi offline, picnic nhằm gắn bó thêm giữa các thành viên. Cùng với đó, Alibaba tổ chức các hội thảo, mời những tấm gương thành công đến giao lưu, chia sẻ, giúp các học viên có cơ hội học hỏi và được tiếp thêm động lực...

Khi đến với Alibaba, học viên sẽ có được những giá trị về cảm xúc, về tinh thần, chia sẻ những vui buồn, kỷ niệm và coi Alibaba như một gia đình. Ngoài

đào tạo kiến thức tiếng Anh, Alibaba còn đào tạo thêm kỹ năng mềm cho học viên như: kỹ năng thuyết trình, sự tự tin, cách đối diện khó khăn, cân bằng cuộc sống... Học viên sẽ vượt qua được những khiếm khuyết mà người Việt Nam thường gặp phải, đó là sự do dự, ngại ngùng khi tiếp xúc với người nước ngoài.

Ngoài phương pháp dạy tiếng Anh và các kỹ năng bổ trợ, điều khiến cho các học viên của Alibaba đạt được những tiến bộ vượt bậc, đó là vấn đề kỷ luật, nghiêm khắc của các lớp học. Anh Thắng cho biết: “Kỷ luật được coi là văn hóa và giá trị cốt lõi của Alibaba. Tất cả mọi người, không chỉ học viên mà nhân viên của Alibaba đều phải giữ kỷ luật, đi học, đi làm, hoàn thành bài tập đầy đủ và đúng giờ. Quy chế tại Alibaba là cứ vi phạm quá 3 lần, mọi người đều phải nghỉ”.

Sau 3 năm hoạt động, Alibaba đã trở thành CLB tiếng Anh lớn nhất Hà Nội với số lượng trên 60.000 thành viên, 10.000 học viên tham gia các khóa học. Năm 2017, Alibaba đã lọt vào Top 100 doanh nghiệp trẻ tiêu biểu.

Đó là thành quả của sự nỗ lực học hỏi của Thắng

và những người cộng sự. Những phản hồi tích cực, những tình cảm của học viên là động lực để Alibaba ngày càng tiến xa trên con đường phát triển của mình.

Tại Alibaba còn có một điều thú vị, đó là đã có khá nhiều học viên sau các khóa học đã trở thành trợ giảng, giảng viên để truyền cảm hứng cho các lớp học viên sau. Điều đáng quý ở dự án khởi nghiệp này còn được nhìn thấy bởi trọng tâm đào tạo luôn đặt nhân cách con người lên hàng đầu. Những học viên có hoàn cảnh khó khăn được xem xét miễn, giảm học phí và được tặng giáo trình học. Alibaba cũng thường xuyên tổ chức các hoạt động quyên góp vì cộng đồng.

Với niềm tin có thể giúp mọi người tiếp cận và học tiếng Anh có hiệu quả, Alibaba đã giúp cho rất nhiều học viên trở nên tự tin hơn trong quá trình chinh phục ngôn ngữ toàn cầu. Chính sự nghiêm túc, nỗ lực theo đuổi đam mê đã “dẫn lối” cho chàng trai trẻ Ngô Xuân Thắng có được những thành công như ngày hôm nay.

Minh Phương

CHÍNH SÁCH THÚC ĐẨY HỆ SINH THÁI HỢP TÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC-DOANH NGHIỆP: KINH NGHIỆM CỦA HOA KỲ

(TIẾP THEO VÀ HẾT)

Khung chính sách thúc đẩy quan hệ đối tác trường đại học - doanh nghiệp ở Hoa Kỳ là một mạng lưới các sáng kiến trải dài từ khu vực công đến khu vực tư nhân và từ cấp liên bang đến cấp tiểu bang với các tổ chức trung gian khác nhau như các cơ quan được liên bang tài trợ, hiệp hội nghề nghiệp và các tổ chức tư nhân.

Sáng kiến của các tổ chức phi chính phủ

Chương trình **Startup America Partnership** được triển khai đồng thời cùng với Chương trình Startup America. Startup America Partnership là một liên minh độc lập, thuộc khu vực tư nhân với các đối tác là các tập đoàn lớn, các nhà tư vấn, nhà tài trợ, nhà cung cấp dịch vụ và các cố vấn. Startup America Partnership tập trung vào việc kết nối khu vực tư nhân với nhau để tối đa hóa thành công của các

doanh nghiệp khởi nghiệp của Hoa Kỳ cũng như nâng cao năng lực cạnh tranh cho Hoa Kỳ trong một thế giới ngày càng toàn cầu hoá. Thông qua nguồn lực của các đối tác, Startup America Partnership hỗ trợ các công ty khởi nghiệp phát triển tổ chức, mở rộng từ hàng chục nhân viên lên đến hàng trăm và thậm chí có thể là hàng nghìn nhân viên để trở thành các doanh nghiệp tăng trưởng cao. Mặc dù Startup America Partnership có phạm vi quốc gia, nhưng các

nhà điều hành chương trình cũng nhận ra rằng việc xây dựng các hệ sinh thái khởi nghiệp tại các bang, tiểu bang và địa phương cũng sẽ giúp thúc đẩy việc thành lập nhiều hơn các doanh nghiệp khởi nghiệp và doanh nghiệp tăng trưởng cao. Startup America Partnership giới thiệu các thực tiễn tốt nhất và tập hợp các nhà lãnh đạo ở các khu vực và lĩnh vực khác nhau, với mục tiêu tạo ra các hệ sinh thái siêu tăng trưởng trên toàn lãnh thổ Hoa Kỳ.

Hiệp hội Doanh nhân cao đẳng cộng đồng quốc gia (The National Association for Community College Entrepreneurship - NACCE) là một diễn đàn phổ biến, tích hợp tri thức và những thực tiễn thành công về giáo dục khởi nghiệp và ươm tạo doanh nghiệp. NACCE được thành lập để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế địa phương và quốc gia bằng cách hỗ trợ và thúc đẩy giáo dục khởi nghiệp và sự dẫn đầu về khởi nghiệp trong phạm vi các trường cao đẳng cộng đồng. Thành viên của NACCE là các trường cao đẳng cộng đồng trên toàn lãnh thổ Hoa Kỳ, qua đó giúp họ liên kết vai trò truyền thống của họ là phát triển nhân lực lao động với phát triển khởi nghiệp; NACCE tổ chức hội nghị thường niên, hội nghị chuyên đề và xuất bản tạp chí định kỳ (hàng quý),... để các thành viên có thể chia sẻ thông tin về giáo dục khởi nghiệp. NACCE cũng tham gia các chương trình thúc đẩy quan hệ đối tác trường đại học - doanh nghiệp khác, chẳng hạn như Startup America và Startup America Partnership thông qua Mạng lưới ươm tạo ảo. Đây là một chương trình thử nghiệm nhằm thúc đẩy việc thành lập các doanh nghiệp mới thông qua một mạng lưới các vườn ươm ảo được thành lập tại các trường cao đẳng cộng đồng ở 11 tiểu bang của Hoa Kỳ.

Hội đồng về năng lực cạnh tranh (Council on Competitiveness) là một tổ chức phi chính phủ tập hợp các CEO, hiệu trưởng các trường đại học và các nhà lãnh đạo lao động để ứng phó với những thách

thức về năng lực cạnh tranh do toàn cầu hóa đặt ra. Một số sáng kiến cụ thể được thúc đẩy bởi Hội đồng về năng lực cạnh tranh trong quan hệ đối tác trường đại học - doanh nghiệp bao gồm:

- **Sáng kiến Chiến lược và sự dẫn đầu về công nghệ** (Technology Leadership and Strategy Initiative - TLSI) tập hợp một mạng lưới các giám đốc công nghệ trưởng (chief technology officers) từ ngành công nghiệp, trường đại học và chính phủ trong nỗ lực thúc đẩy năng lực đổi mới sáng tạo và sự dẫn đầu về công nghệ của Hoa Kỳ. TLSI hình thành một môi trường hợp tác để nhận dạng những thay đổi, thách thức và cơ hội mà các lĩnh vực công nghệ của Hoa Kỳ phải đối mặt. TLSI thực hiện việc này bằng cách xác định các động lực và chiến lược đầu tư cốt lõi để thúc đẩy năng lực đổi mới, thiết lập sự hợp tác giữa các bên liên quan công và tư nhân để tối ưu hóa đầu tư và xác định định hướng chính sách quan trọng để duy trì đổi mới lâu dài.

- **Sáng kiến đổi mới sáng tạo toàn cầu** (Global Innovation Initiative - GII) nhằm tăng cường hợp tác toàn cầu với các đối tác quan trọng của Hoa Kỳ để xây dựng môi trường kinh doanh hỗ trợ đổi mới sáng tạo trong và ngoài nước, với mục tiêu chính là hiểu, phân tích và đánh giá các động lực mới của năng lực cạnh tranh trong nền kinh tế toàn cầu. Mục đích của GII là để khuyến khích các khoản đầu tư cùng có lợi vào các ý tưởng, sáng chế và dịch vụ mới mang lại lợi nhuận cao hơn cho lực lượng lao động, công ty và nền kinh tế, cũng như tạo điều kiện cho đối thoại, hội nghị thượng đỉnh và quan hệ đối tác với các đối tác thương mại quan trọng, như Brazil, Trung Quốc, Mexico, Nhật Bản và Liên minh châu Âu, để tập trung vào các chương trình hợp tác xây dựng năng lực cạnh tranh.

- **Sáng kiến Đổi mới sáng tạo quốc gia** (National Innovation Initiative - NII) là một nỗ lực nhằm thu hút các nhà lãnh đạo trên khắp lãnh thổ

Hoa Kỳ với mục tiêu tối ưu hóa xã hội cho một tương lai, trong đó đổi mới sáng tạo sẽ là yếu tố nổi bật trong việc tạo ra sự thịnh vượng. NII tổ chức các phiên làm việc, hội nghị bàn tròn và hội nghị thượng đỉnh khu vực để định hình một chương trình đổi mới sáng tạo hướng vào khu vực tư nhân.

• **Sáng kiến Đổi mới sáng tạo khu vực** (Regional Innovation Initiative - RII) nhằm tạo ra tri thức mới thông qua nghiên cứu ứng dụng trên khắp các bang, tiểu bang và địa phương của Hoa Kỳ, đồng thời phổ biến mô hình mới này cho các nhà lãnh đạo trong các lĩnh vực khác nhau và hỗ trợ các khu vực thực hiện chiến lược phát triển nhân lực lao động và kinh tế. Thông qua các hoạt động của mình, RII thúc đẩy nhận thức của các bên liên quan, của liên bang, tiểu bang và địa phương về các điều kiện cần thiết để đổi mới sáng tạo, khuyến khích các nhà hoạch định chính sách hỗ trợ sự phát triển của khu vực và cung cấp cho các khu vực những công cụ và kỹ thuật để phát triển năng lực đổi mới sáng tạo. Những tác động của những nỗ lực của RII có thể được thấy trong các

dự án đổi mới nền tảng của nó, như Nhóm Sáng kiến đổi mới sáng tạo khuyến khích chính phủ liên bang, tiểu bang và địa phương ban hành các chính sách đổi mới sáng tạo và lãnh đạo khu vực tư nhân để thực hiện các chiến lược phát triển kinh tế dựa trên đổi mới sáng tạo.

Diễn đàn giáo dục đại học kinh doanh (Business Higher Education Forum - BHEF) với thành viên là các giám đốc điều hành doanh nghiệp, hiệu trưởng các trường đại học nhằm mục đích thúc đẩy các giải pháp đổi mới sáng tạo cho các thách thức đối với giáo dục, nhân lực lao động và giải quyết các vấn đề cơ bản cho năng lực cạnh tranh toàn cầu của Hoa Kỳ. Một trong những sáng kiến chính của BHEF để thúc đẩy quan hệ đối tác trường đại học - doanh nghiệp là Sáng kiến sẵn sàng, tiếp cận và thành công (CRI) kết nối các doanh nghiệp và trường đại học với nhau để cùng thúc đẩy sự sẵn sàng cho việc học đại học, tiếp cận và hoàn thành bằng cấp, cũng như gia nhập thành công lực lượng lao động. Để đối phó với mối tương quan của những thách

thức này, CRI có một cách tiếp cận toàn diện, có hệ thống để giải quyết chúng trong hệ thống giáo dục từ bậc tiểu học đến sau đại học. CRI khai thác tầm ảnh hưởng và nguồn lực của BHEF và các thành viên của nó để: (i) giải quyết các vấn đề quan trọng trong hệ thống giáo dục từ bậc tiểu học đến sau đại học; (ii) xác định các giải pháp và chiến lược thực tế hỗ trợ thay đổi có tính hệ thống; (iii) tăng cường sự liên kết giữa giáo dục đại học với các công việc yêu cầu kỹ năng cao; (iv) đảm bảo sinh viên tốt nghiệp có các năng lực cần thiết để đáp ứng các nhu cầu về lực lượng lao động; và (v) tạo ra một nền tảng cho các mối quan hệ đối tác do địa phương/tiểu bang lãnh đạo để phát triển các phương pháp chiến lược, thực hiện chúng và phổ biến các bài học kinh nghiệm.

Hiệp hội các nhà quản lý công nghệ do trường đại học phát triển (Association of University Technology Managers - AUTM) nhằm hỗ trợ và thúc đẩy chuyển giao công nghệ do các trường đại học phát triển trên phạm vi toàn cầu. AUTM là một diễn đàn để đối thoại và trao đổi các thực tiễn tốt nhất và cung cấp một số công cụ, chẳng hạn như các cơ hội giáo dục, các cuộc họp và kết nối mạng lưới. Các hoạt động do AUTM điều hành bao gồm: (i) nhóm lợi ích đặc biệt (SIG) là một mạng lưới với các thành viên chia sẻ những lĩnh vực quan tâm chung trong chuyển giao công nghệ; (ii) bộ tài liệu Hướng dẫn thực hành chuyển giao công nghệ của AUTM gồm bốn tập với các thực tiễn thành công, các chính sách và thỏa thuận mẫu. Tài liệu này được cung cấp miễn phí [tại đây](#); (iii) cổng thông tin công nghệ toàn cầu nơi công chúng có thể truy cập các thông tin về công nghệ cũng như những câu chuyện thành công trong chuyển giao công nghệ; (iv) Báo cáo Thế giới tốt hơn (Better World Report), nơi các thành viên có thể gửi câu chuyện thành công về chuyển giao công nghệ của họ để có cơ hội được giới thiệu trên trang web Dự án Thế giới tốt hơn (Better World Project); (v)

cuối cùng, AUTM cung cấp quyền truy cập vào dữ liệu thống kê trong thời gian khoảng 20 năm với công cụ nghiên cứu Phân tích thống kê cho chuyển giao công nghệ (STATT) dựa trên web của AUTM.

100Kin10 là một sáng kiến giáo dục được đưa ra vào năm 2001 dưới thời chính quyền của Tổng thống Clinton, xác định sự phát triển vượt bậc trong các lĩnh vực khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán học (STEM) là động lực chính cho nền kinh tế sôi động. Vì mục đích này, 100Kin10 có mục tiêu thuê, phát triển và giữ lại 100.000 giáo viên dạy STEM từ năm 2011 - 2021. Được tài trợ thông qua các cam kết tài chính của một số cơ sở, sáng kiến này tập hợp các tập đoàn, các học khu, viện bảo tàng, viện giáo dục đại học, các cơ quan liên bang, hiệp hội nghề nghiệp, tiểu bang và các tổ chức phi lợi nhuận, tất cả đều có cam kết đóng góp vào việc cải thiện hiệu quả giáo dục STEM của Hoa Kỳ.

Hiệp hội Ươm tạo doanh nghiệp quốc gia (National Business Incubation Association - NBIA) nhằm mục đích thúc đẩy ươm tạo doanh nghiệp và khởi nghiệp bằng cách cung cấp thông tin, giáo dục và dịch vụ mạng cho các chuyên gia đang trong giai đoạn đầu phát triển doanh nghiệp. NBIA được điều hành bởi một hội đồng ươm tạo doanh nghiệp được bầu chọn. Mặc dù có trụ sở tại Hoa Kỳ, Hiệp hội có phạm vi hoạt động quốc tế với đại diện ở hơn 60 quốc gia và trên 1.900 thành viên. Các dịch vụ do NBIA cung cấp bao gồm: (i) tổ chức hội nghị và đào tạo chuyên ngành; (ii) tiến hành nghiên cứu và tổng hợp số liệu thống kê về ngành ươm tạo; (iii) xuất bản các ấn phẩm mô tả các phương pháp tiếp cận thực tế để ươm tạo doanh nghiệp; và (iv) tư vấn cho các chính phủ và tập đoàn về phát triển vườn ươm.

Hội thảo bàn tròn nghiên cứu chính phủ-đại học-ngành công nghiệp (Government-University-Industry Research Roundtable - GUIRR) được thành lập năm 1984 theo lời kêu gọi của Ủy ban quốc gia

về một diễn đàn nơi các đại diện từ chính phủ, ngành công nghiệp và trường đại học có thể thảo luận các vấn đề cùng quan tâm. GUIRR tổ chức ba cuộc họp toàn thể mỗi năm nhưng các nhóm làm việc thành viên thực hiện các hoạt động của họ trong suốt cả năm. GUIRR cũng tài trợ cho các sáng kiến khác nhằm tăng cường đối thoại và hợp tác trên các lĩnh vực thể chế của trường đại học và ngành công nghiệp. Một ví dụ về sáng kiến do GUIRR tài trợ là Quan hệ đối tác trường đại học - ngành công nghiệp (UIDP). Đây là tổ chức bao gồm các công ty và trường đại học cùng nhau thảo luận về các vấn đề về lợi ích chung, cụ thể là các vấn đề chiến lược và hoạt

động như hợp đồng, sở hữu trí tuệ và sự tuân thủ. UIDP cung cấp một diễn đàn cho các nhà lãnh đạo trường đại học và doanh nghiệp và tổ chức một loạt các sự kiện - ví dụ: hội thảo trên web - hợp tác với các tổ chức khác có chung mục tiêu, chẳng hạn như Hội đồng chuyển giao công nghệ quốc gia.

Nguyễn Lê Hằng

Tài liệu tham khảo

Marina Ranga, Cecile Hoareau (2013), Study on University-Business Cooperation in the US, LSE Enterprise Limited London School of Economics and Political Science

CLEANTECH - CÔNG NGHỆ MÔI TRƯỜNG, CÔNG NGHỆ SẠCH (P1)

Theo cơ quan Quản trị Thông tin Năng lượng Hoa Kỳ (EIA), đến năm 2040 tiêu thụ năng lượng toàn cầu dự kiến tăng 28%. Mức tăng này chủ yếu do các nước châu Á đang phát triển (đặc biệt là Trung Quốc và Ấn Độ) và các khu vực khác như Châu Phi, Trung Đông và Nam Mỹ. Mặc dù thận trọng khi đầu tư vào Cleantech, nhưng với nhận thức ngày càng tăng về hiện tượng trái đất nóng lên và biến đổi khí hậu toàn cầu, rất nhiều cá nhân, tổ chức hay doanh nghiệp đang nỗ lực mang đến một sự thay đổi “xanh” bằng cách quảng bá Cleantech.

Năm 2007, nhà đầu tư mạo hiểm lừng danh John Doerr dự đoán “ các công nghệ “Xanh”, hoặc “sẽ Xanh” có thể sẽ đem tới một cơ hội lớn cho nền kinh tế của thế kỷ 21”. Đầu tư vốn mạo hiểm (VC) đã tăng hàng tỷ đô la trong khoảng thời gian chỉ hai năm và với giá dầu tăng vọt, hầu như toàn thế giới đều cho rằng Cleantech chính là Next big Thing (lĩnh vực lớn

tiếp theo). Tuy vậy, con đường đến tương lai của Cleantech lại đi vào đường cụt. Từ năm 2011, năm kỷ lục đầu tư VC vào phân ngành này, giá dầu giảm, giá khí đốt tự nhiên rẻ đi, lợi nhuận kinh doanh thấp hơn dự kiến và nhiều yếu tố khác đã làm hạ nhiệt cơn sốt đầu tư vào Cleantech.

Tuy nhiên, Cleantech vẫn quan trọng không chỉ

đối với các chính phủ và các công ty mà còn là một lĩnh vực tăng trưởng tiềm năng. Trong năm 2014, ngay cả giữa thời kỳ suy yếu của Cleantech, Ngân hàng Thế giới đã xác định được tổng số cơ hội của Cleantech là \$ 6.4 nghìn tỷ đô la ở các nước đang phát triển, trong đó 1.6 nghìn tỷ đô la là cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Do nhu cầu năng lượng toàn cầu dự báo sẽ tiếp tục tăng trong khi biến đổi khí hậu vẫn là một mối lo, nên Cleantech sẽ là lĩnh vực còn rất nhiều tiềm năng.

CLEANTECH LÀ GÌ?

Cleantech hay công nghệ sạch là một thuật ngữ chung được sử dụng để xác định các công nghệ tối ưu hóa việc sử dụng tài nguyên thiên nhiên, sản xuất năng lượng từ các nguồn năng lượng tái tạo, tăng hiệu quả và năng suất, sản sinh ra ít chất thải hơn và gây ít ô nhiễm môi trường hơn. Cleantech bao gồm các giải pháp bền vững trong các lĩnh vực năng lượng, nước, giao thông, nông nghiệp và chế tạo, bao gồm cả vật liệu tiên tiến, lưới điện thông minh, xử lý nước, lưu trữ năng lượng hiệu quả và các hệ thống năng lượng phân tán.

CÁC ĐỘNG LỰC VÀ XU HƯỚNG CHÍNH

Tăng cam kết đầu tư Cleantech

Nhằm thể hiện tầm quan trọng toàn cầu của Cleantech, các tổ chức công và tư đều tăng cường đầu tư, hoặc ít nhất là cam kết đầu tư vào Cleantech. Chính phủ các nước trên toàn thế giới đã tái khẳng định các cam kết của họ với Cleantech và công bố kế hoạch đầu tư mới, đặc biệt là Trung Quốc. Năm 2017, đầu tư năng lượng sạch ở Trung Quốc cao hơn 14% so với tổng đầu tư vào năng lượng sạch của Hoa Kỳ, Nhật Bản, Đức, Ấn Độ và Vương quốc Anh cộng lại. Trong khi Chính phủ Hoa Kỳ hiện đang xóa bỏ dần vai trò của Cơ quan Bảo vệ Môi trường, thì một số tiểu bang liên kết với Liên minh Khí hậu Hoa Kỳ nghiên cứu hướng tới các mục tiêu môi trường tích cực. Ở các nước thị trường mới nổi,

Công ty Tài chính Quốc tế, một nhánh của Ngân hàng Thế giới, ước tính rằng Hiệp định khí hậu Paris đã tạo ra gần 23 nghìn tỷ đô la từ các cơ hội đầu tư thông minh vào lĩnh vực khí hậu đến năm 2030. Để thúc đẩy, Ngân hàng Thế giới đã thành lập một Quỹ Công nghệ Sạch trị giá 5,8 tỷ đô la để hỗ trợ tăng quy mô các công nghệ các-bon thấp.

Rất nhiều cá nhân nổi tiếng cũng đầu tư tiền hoặc tầm ảnh hưởng của họ vào Cleantech. Startup Breakthrough Energy Ventures, được hậu thuẫn bởi Doerr, Bill Gates, Jeff Bezos, Vinod Khosla, Jack Ma và 15 kế hoạch khác để đầu tư 1 tỷ đô la trong 20 năm tới vào năng lượng sạch. Năm 2016, Sáng kiến Khí hậu Dầu khí (OGCI), một nhóm mười tập đoàn dầu khí lớn, đã công bố các kế hoạch đầu tư 1 tỷ đô la vào các công nghệ để giảm lượng khí thải carbon.

Giảm chi phí và tăng áp dụng năng lượng tái tạo

Năng lượng tái tạo, dưới nhiều hình thức khác nhau, là nguồn năng lượng phát triển nhanh nhất trên thế giới. Theo Cơ quan Quản lý Thông tin Năng lượng Hoa Kỳ, sử dụng năng lượng tái tạo dự kiến sẽ tăng 2,3% mỗi năm đến năm 2040. Giá thành giảm có nghĩa là một số dạng năng lượng tái tạo hiện có có thể cạnh tranh được với các nguồn năng lượng truyền thống mà không cần trợ cấp của chính phủ. Chỉ trong vài năm, Cơ quan Năng lượng Tái tạo Quốc tế dự kiến rằng chi phí điện từ các nguồn tái tạo sẽ rẻ hơn nhiều so với các nguồn nhiên liệu hóa thạch. Lưu trữ năng lượng dựa trên ắc-quy sẽ đóng vai trò quan trọng trong những năm tới để giảm thiểu bản chất không liên tục của một số nguồn năng lượng tái tạo.

Sự hội tụ của năng lượng và Internet vạn vật (IoT)

Cảm biến trong cống rãnh, cảm biến trên mặt đường, vật liệu tiên tiến ở cửa sổ và xây dựng - Tăng trưởng của Cleantech đang hội tụ với những tiến bộ

của Internet vạn vật (IoT), tạo ra những cơ hội mới trong lĩnh vực thiết kế các thành phố thông minh trên toàn thế giới. Đô thị hóa ngày càng cao và những nỗ lực làm giảm lượng khí thải các-bon đang thúc đẩy những thành phần trong chuỗi sinh thái tìm kiếm giải pháp có thể góp phần giảm tiêu thụ năng lượng. Hiện tại, rõ ràng điều này được thúc đẩy bởi công nghệ kỹ thuật số.

Sự hội tụ của những xu hướng chính trị và công nghệ này tạo ra một cơ hội hai mặt cho các startup và nhà đầu tư. Đổi mới kỹ thuật số thúc đẩy triển khai rộng rãi công nghệ IoT để kết nối nhà ở, văn phòng và các ngành công nghiệp với hạ tầng công cộng, cải thiện dịch vụ và cho phép quản lý năng lượng tốt hơn trên suốt một vùng đô thị. Đồng thời, hạ tầng thành phố thông minh mới cũng sẽ tạo ra sự tăng trưởng về nhu cầu năng lượng, đòi hỏi phải đổi mới hơn nữa và đầu tư vào Cleantech. Hai lĩnh vực, Cleantech và IoT, do đó củng cố lẫn nhau và giúp tạo ra nhiều cơ hội kinh doanh.

Phân cấp và số hóa

Phân cấp lưới điện cũng sẽ là một tính năng nổi bật của các thị trường năng lượng trong tương lai. Chi phí giảm của các nguồn năng lượng phân tán (DER) đã thúc đẩy lắp đặt các công nghệ sản xuất năng lượng, hiệu quả và lưu trữ ở cấp độ người tiêu dùng và địa phương. Những công nghệ này mở ra một nền tảng hoàn toàn mới cho cả startup lẫn các công ty năng lượng trưởng thành.

Theo nghiên cứu của Diễn đàn Kinh tế Thế giới (WEF), các công nghệ lưới điện tiên tiến có thể mở ra

một lĩnh vực trị giá hơn 2,4 nghìn tỷ đô la trong 10 năm tới. Những thành phần vị lợi đang mua bán và đầu tư để cạnh tranh trong thị trường thay đổi. Theo Greentech Media, đầu tư vị lợi vào DER đã tăng đáng kể, từ khoảng 200 triệu đô la vào năm 2012 lên 1 tỷ đô la trong năm 2016. Exelon, công ty năng lượng có trụ sở tại Chicago, là một trong những nhà đầu tư tích cực nhất trên mặt trận này và có một quỹ kinh doanh chuyên biệt có tên là Constellation Technology Ventures. Quỹ có 15 khoản đầu tư tích cực trong đó 13 khoản đầu tư là vào các công nghệ lưới điện. Các khoản đầu tư lớn bao gồm Bidgely, một giải pháp quản lý và giám sát năng lượng để tiết kiệm; và PosiGen, nhà cung cấp năng lượng tái tạo cho dân cư và các giải pháp năng lượng hiệu quả.

Blockchain, công nghệ nhanh chóng giành được sự hậu thuẫn từ các tổ chức và các ngành công nghiệp khác nhau, cũng được ứng dụng để cách mạng hóa ngành năng lượng. Theo nhiều chuyên gia, công nghệ blockchain có thể khắc phục được các vấn đề như nạn quan liêu và các vấn đề quản lý dữ liệu mà ngành năng lượng phải đối mặt. Mặc dù việc áp dụng và sử dụng blockchain có thể rất ít trong những năm khởi đầu, nhưng theo thời gian công nghệ này có khả năng tự động hóa hoàn toàn việc mua và bán điện của tất cả các tòa nhà từ lưới điện dựa trên giá cả thời gian thực.

(Còn nữa)

Phương Anh (*Theo Global Startup Ecosystem report 2018, Startup Genome*)